

[Handelsministeren.]

af disse Fordelingsregler. Jeg har kun villet give en Anvisning paa, paa hvilken Maade man kunde gøre det. Men hvis man skal gøre det saaledes, som det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch har henstillet, maa man dog i hvert Fald ogsaa dèr tilvejebringe et eller andet Skæringsgrundlag — ellers lader det sig ikke gøre —, og dette Skæringsgrundlag maa altsaa ligge over den normale Produktion. Kan det lade sig gøre paa en saadan Maade, at man kan sige, at man har gjort Ret og Skel til alle Sider og virkelig kun har taget et rimeligt Hensyn til de Roedyrkere, der har passet deres Arealer særlig godt, skal jeg naturligvis ikke have noget imod det.

Samtlige Talere har givet Udtryk for, at de kunde ønske at tage nogle Penge fra Fabrikkerne, saaledes at disse blev stillet paa en mindre gunstig Maade, end de efter Forslaget synes at skulle blive stillet, og der er ogsaa talt om, at man skulde have Fabrikernes endelige Regnskab frem paa Bordet, saaledes at man kunde se, hvorledes det i det hele taget forholder sig med Fabrikernes Virksomhed. Jeg maa hertil sige, at den gældende Lov hjemler mig Ret til og paalægger mig ogsaa at træffe en Overenskomst med Fabrikkerne, hvorefter Fabrikkerne skal have mindst 4 pCt. i Udbytte. Dette er sket i Overensstemmelse med Rigsdagen, og det er en Selvfølge, at den Overenskomst, jeg har sluttet med Fabrikkerne i fuld Overensstemmelse med Rigsdagen, fuldkommen aabent forelagt Rigsdagen, da den gældende Lov var til Behandling, den kan der naturligvis ikke røres ved. Fabrikkerne har faktisk lovmæssigt, kontraktmæssigt Krav paa at faa deres Udgifter ved Oparbejdningen af Roer dækket paa normal Maade, saaledes som forudsat, og at faa mindst 4 pCt. i Rente af deres Penge, derom kan der ikke være nogen Tvivl. Der er altsaa ikke Tale om, at man kan tage noget fra Fabrikkerne i indeværende Aar, for de har en kontraktmæssig Ret til at faa, hvad de efter Bestemmelserne skal have, der er ingen Penge at tage dèr.

Jeg vil bede de ærede Medlemmer, der taler om, at man kan tage noget fra Fabrikkerne, forstaa, at der i hvert Fald ikke for indeværende Aar er nogen Mulighed for at tage noget fra dem. Man kan naturligvis diskutere Spørgsmaalet paa den Maade, at man siger, at Fabrikkerne har faaet for meget, og at de i Fremtiden skal have noget mindre, men egentlig suveræn er Staten jo ikke i dette Forhold. Man kan ikke saadan

uden videre diktere, at Fabrikkerne skal have mindre, end hvad der svarer til deres Driftsudgifter, og at de skal have mindre end 4 pCt. dækket af den Kapital, som er investeret i Fabrikkerne. Under alle Omstændigheder vil jeg saa bede Rigsdagen om at fastsætte det i Loven, hvis man mener, at man skal tage noget mere fra Fabrikkerne; hvis man mener, at de skal have noget mindre for det kommende Aar, beder jeg Rigsdagen om at sige til og at indføre det i Loven, for saa ved jeg, hvad jeg har at rette mig efter, i endnu højere Grad, end jeg har vidst hidtil.

Det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch spurgte mig, om Tillægsbeløbet, som kan tildeles Roedyrkere — altsaa i Virkeligheden ifølge Lovforslaget 31 Kr. pr. Tønde Land af de nødlidende Arealer —, skal udbetales gennem Fabrikkerne, saaledes at Fabrikkerne af dette Beløb lader sig betale for, hvad der skyldes de enkelte Roedyrkere. Ja, vi kan jo tale om, paa hvilken Maade denne Fordeling skal finde Sted, men det faktiske er jo dette, at Fabrikkerne skal betale Roedyrkere en bestemt Sum, nemlig 1 Kr. 80 Øre pr. Dobbeltcentner, og de har vel nok givet Forskud efter Regler, som gælder under normale Forhold. Om dette Forskud nu er blevet større, end der er Mulighed for at faa Dækning for ved Roeverancen, bliver jo en Sag for sig; jeg ved ikke, hvor længe Fabrikkerne er i Stand til at staa i Forskud for Beløb, som de ikke har faaet nogen Vare for, men det er jo et Spørgsmaal, vi kan tale om. Jeg forstaa fuldt vel, at Spørgsmaalet kan rejses, for det er jo ganske sikkert saaledes, at adskillige Roedyrkere befinder sig i en vanskelig Situation og har regnet med at faa meget større Udbetaling fra Fabrikkerne, end de i Virkeligheden har faaet. Det er jo ikke normal Høst for disses Vedkommende, der her tales om, tværtimod. Deraf følger naturligvis ogsaa, at deres Forhold til Fabrikkerne bliver vanskeligere, end det ellers vilde have været.

Det ærede Medlem Hr. Løje, der talte paa Venstres Vegne, sagde heller ikke noget om, paa hvilken Maade jeg skulde tilvejebringe det Beløb, der yderligere skulde gives til Roedyrkere, men det er maaske særlig vanskeligt for det ærede Medlem at give nogen egentlig Anvisning derpaa, for det, der er Tale om, er jo at bøde paa de Vanskeligheder, der er opstaaet, ved at der har været Misvækst her i Landet for nogle Landbrugere, i dette Tilfælde Sukkerroedyrkere; men der har jo ogsaa været Misvækst for andre Roedyrkere, der har været